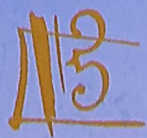

118

ΝΟΕΜΒΡΙΟΥ

2004

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ

ΚΡΑΤΙΚΗ ΟΡΧΗΣΤΡΑ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ

ΚΡΑΤΙΚΗ ΟΡΧΗΣΤΡΑ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ

■ ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ ΚΡΑΤΙΚΗΣ ΟΡΧΗΣΤΡΑΣ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ
ΜΥΡΩΝ ΜΙΧΑΗΛΙΔΗΣ

ΕΙΔΙΚΟ ΤΑΜΕΙΟ
ΟΡΓΑΝΩΣΗΣ ΣΥΝΑΥΛΙΩΝ (Ε.Τ.Ο.Σ.)

■ Πρόεδρος

Κωνσταντίνος Γιακουμής

■ Αντιπρόεδρος

Κωνσταντίνος Χατζηκωνσταντίνου

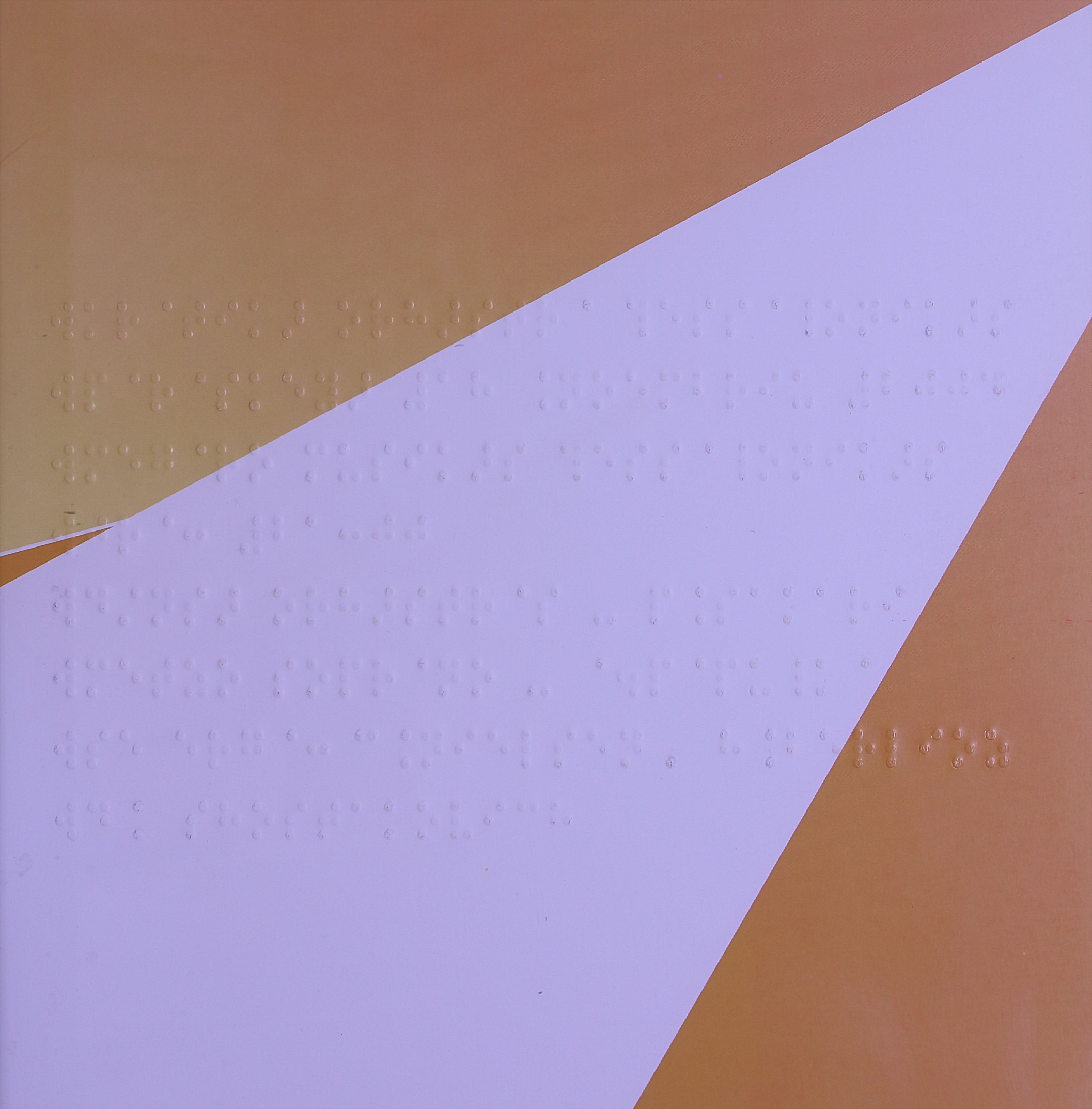
■ Μέλη

Κωνσταντίνος Ζέρβας

Μαρία Τούρτα

Ιφιγένεια Παραστατίδου

Συντονισμός - Επιμέλεια Ύλης: Φίλιππος Χατζησίμου
Μουσικολογική Επιμέλεια: Evelin Voigtmann
Γραφιστική επεξεργασία: Visual Options
Φωτογραφίες Κ.Ο.Θ.: Visual Options
Διαχωρισμοί: "Χρωμανάλυση"
Εκτύπωση: Κουρτίδης Μυλαράκης

Petri Sakari

διευθυντής ορχήστρας

Αντιγόνη Παπούλκα

μέτζο - σοπράνο

C. Nielsen

**3 αποσπάσματα από την όπερα «Maskarade»: Εισαγωγή,
Πρελούδιο στην 2^η πράξη και «Ο χορός των Πετεινών»**

I. Allegro, ma non tanto (Εισαγωγή) **5'**

II. Adagio un poco (Πρελούδιο στην 2^η πράξη) **3'**

III. Tempo giusto (Ο Χορός των Πετεινών) **5'**

13'

H. Berlioz

Les Nuits d' Été, έργο 7

I. Villanelle (Βουκολικό άσμα), II. Le Spectre de la Rose (Το πνεύμα του ρόδου),

III. Sur les lagunes (Στη λιμνοθάλασσα), IV. Absence (Απουσία),

V. Au Cimetière, Clair de lune (Στο νεκροταφείο, σεληνόφως),

VI. L' île inconnue (Το άγνωστο νησί)

30'

διάλειμμα

D. Shostakovich

Συμφωνία No. 6, έργο 53-54, σε σι ελάσσονα

I. Largo, II. Allegro, III. Presto

30'

Η Κρατική Ορχήστρα Θεσσαλονίκης - Κ.Ο.Θ. ιδρύθηκε το 1959 από το Σόλωνα Μιχαηλίδη, με τον τίτλο «Συμφωνική Ορχήστρα Βορείου Ελλάδος».

Αρχικά αποτέλεσε τμήμα του Κρατικού Ωδείου Θεσσαλονίκης, αριθμώντας πενήντα μόλις μέλη. Το 1969, χάρη στις προσπάθειες του ιδρυτή της, κρατικοποιήθηκε και πήρε τη σημερινή της ονομασία.

Πολλοί και σημαντικοί Έλληνες καλλιτέχνες ανέλαβαν τη διευθυντική «σκυτάλη» της: πρώτος ο Σόλων Μιχαηλίδης και στη συνέχεια ο Γεώργιος Θυμής, ο Άλκης Μπαλτάς, ο Κάρολος Τρικολίδης (αναπληρωτής), ο Κοσμάς Γαλιλαίας, ο Κωνσταντίνος Πατσαλίδης (αναπληρωτής), ο Λεωνίδας Καβάκος και ο Μίκης Μιχαηλίδης (αναπληρωτής). Σήμερα, η Κρατική Ορχήστρα Θεσσαλονίκης αριθμεί εκατό περίπου μουσικούς και διευθυντής της είναι ο Μύρων Μιχαηλίδης.

Από την αρχή της καλλιτεχνικής της διαδρομής η Κ.Ο.Θ. συμπεριέλαβε στο πρόγραμμά της ένα πλούσιο ρεπερτόριο, από το μπαρόκ μέχρι τις πρωτοποριακές συνθέσεις του 20ου αιώνα, με στόχο πάντα την ανάδειξη του μουσικού πολιτισμού συνολικά και πέρα από τα όρια του κλασικού. Πρωταρχικός στόχος της είναι η προβολή της ελληνικής μουσικής παρακαταθήκης και η προώθηση νέων ταλέντων.

Επί σειρά ετών διοργανώνει διαγωνισμούς νέων καλλιτεχνών παρουσιάζοντας τους επιτυχόντες στις συναυλίες της και προσφέροντάς τους το πρώτο βήμα στο ξεκίνημα της σταδιοδρομίας τους.

Πολλές ήταν επίσης οι πανελλήνιες και παγκόσμιες πρώτες εκτελέσεις έργων ελλήνων και ξένων συνθετών που πραγματοποίησε.

Διάσημοι Έλληνες και ξένοι αρχιμουσικοί, καθώς και σολίστ διεθνούς ακτινοβολίας έχουν συμπράξει με την Κ.Ο.Θ. όπως: L. Pavarotti, A. Khachaturian, Y. Horenstein, E. Kurtz, Y. Simonov, Οδ. Δημητριάδης, M. Rostropovich, N. Gutman, M. Maisky, Δ. Σγούρος, V. Ashkenazy, P. Badura-Skoda, N. Magalov, L. Kogan, R. Ricci, Λ. Καβάκος, V. Tretjakov, V. Spivakov, C. Katsaris, L. Berman, P. Fournier, B. L. Gelber, W. Nelson, C. Mandeal, K. Πασχάλης και άλλοι.

Η Κρατική Ορχήστρα Θεσσαλονίκης εμφανίζεται ετησίως σε σημαντικά φεστιβάλ τόσο της Ελλάδας (Φεστιβάλ Αθηνών-Ηρώδειο, Δημήτρια, Φεστιβάλ Φιλίππων) όσο και του εξωτερικού (International Festival "Zino Francescatti" - Μασσαλία, Φεστιβάλ Eclectic, Βαλένθια, Διεθνές Φεστιβάλ «Κύπρια»- Κύπρος, κ.ά.).

Από τα τέλη Οκτωβρίου 2004 κυκλοφορεί στο διαδίκτυο η ιστοσελίδα της Κρατικής Ορχήστρας Θεσσαλονίκης (www.tso.gr).

Ο Petri Sakari είναι άλλο ένα παράδειγμα στη σειρά των μεγάλων Φινλανδών μαέστρων, έχοντας αρχίσει μία διεθνή καριέρα πολύ νωρίς.

Γεννήθηκε το 1958 στο Tampere, Φινλανδία και μελέτησε βιολί από οχτώ ετών. Άρχισε τις σπουδές του στο Κονσερβατόριο του Tampere ένα χρόνο αργότερα, παίρνοντας μαθήματα πιάνου και όμποε. Ξεκίνησε τις σπουδές στη διεύθυνση ορχήστρας το 1974 και σύντομα συνέχισε τις σπουδές του στην Ακαδημία Sibelius στο Ελσίνκι με τον καθηγητή Jorma Panula. Έλαβε το δίπλωμα διεύθυνσης ορχήστρας το 1981.

Συμμετείχε σε master classes με τους Murry Sidlin στο Aspen Music School, με τον Franco Ferrara στη Σιένα, Ιταλία και με τον Rafael Kubelik στη Λουκέρνη, Ελβετία. Ο Petri Sakari έχει επίσης δίπλωμα στο βιολί.

Όπως είχεται στη Φινλανδία, ο Petri Sakari όσο σπούδαζε στο κονσερβατόριο διηύθυνε την Συμφωνική Ορχήστρα του Κονσερβατόριου στην ηλικία των 17 ετών, και ακολούθως την Helsinki University Symphony Orchestra καθώς και παραγωγές όπερας στην Ακαδημία Sibelius.

Διευθύνει Φινλανδικές ορχήστρες από το 1983 αρχίζοντας με τη Vaasa City Orchestra, και ακολούθως διηύθυνε ορχήστρες όπως τη Finnish Radio Symphony Orchestra, Lahti Symphony Orchestra (Sinfonia Lahti) και την Turku Philharmonic Orchestra.

Οι επιτυχείς εμφανίσεις στο εξωτερικό οδήγησαν τον Petri Sakari στο πόστο του Αρχιμουσικού και Μουσικού Διευθυντή με την Iceland Symphony Orchestra για 5 χρόνια από το 1988 και κατόπιν συνέχισε ως Principal Guest Conductor από το 1993 ως το 1996, και από το 1996 έως το 1998 ως Chief Conductor.

Ο Petri Sakari διηύθυνε την ίδια ορχήστρα σε πολλές διεθνείς περιοδείες.

Ο μεγάλος αριθμός ηχογραφήσεων (στη Chandos) με την Iceland Symphony Orchestra έχει λάβει κολληκευτικά σχόλια από τον Μουσικό Τύπο, συμπεριλαμβανομένου του περιοδικού Gramophone, και πρόσφατα έκλεισε συμφωνία για να ηχογραφεί όλες τις συμφωνίες του Sibelius στη Naxos με την Iceland Symphony Orchestra.

Ο Petri Sakari είναι Μουσικός Διευθυντής της Lohja Symphony Orchestra στη Φινλανδία από 1993 και ήταν ο Principal Guest Conductor της Swedish Chamber Orchestra από το 1995 μέχρι το 1997. Έχει διευθύνει εκτός από την Φινλανδία, Ισλανδία, Σουηδία, Νορβηγία και Δανία στην Αγγλία, Ολλανδία, Γερμανία, Ουγγαρία, Ρουμανία και Μεξικό.

Έχει διευθύνει πολλές παραστάσεις όπερας και μπαλέτου και διευθύνει συχνά στην Εθνική Όπερα στο Ελσίνκι και την Gothenburg Opera στη Σουηδία.

Πρόσφατα έχει διευθύνει τις εξής ορχήστρες: Vienna Radio Orchestra, Radio Symphony Orchestra Stuttgart, Orchestra Sinf. De Valencia, Residentie Orkest Den Haag, Bern Sinf. Orchestra, Bamberger Sinfoniker.

μετζο-σοπράνο ΑΝΤΙΓΟΝΗ ΠΑΠΟΥΛΚΑ

Η μέτζο-σοπράνο Αντιγόνη Παπούλκα γεννήθηκε στο Μόναχο, σπούδασε στην Ακαδημία της Μουσικής της Κολλωνίας με τους καθηγητές Hans Sotin και Klesie Kelly και πήρε ιδιωτικά μαθήματα με τους καθηγητές Σώτο Παπούλκα και Carol Byers. Έλαβε μέρος σε masterclasses με τους Δάφνη Ευαγγελιάτου, Josef Metternich και Teresa Berganza. Ήταν δύο φορές νικήτρια του ομοσπονδιακού διαγωνισμού τραγουδιού του DTKV στο Βερολίνο το 1996 και 1998. Έχει επίσης λάβει τα εξής ειδικά βραβεία: υποτροφία από τα ιδρύματα Walter-Kaminsky και Richard Wagner Society καθώς και το βραβείο DR. Wilhelm Oberdoerffer το 2002.

Το 1999 έγινε μέλος του διεθνούς Εργαστηρίου όπερας στην Κρατική Όπερα του Αμβούργου για 2 χρόνια, όπου συνέχισε ως σολίστ για άλλα δύο χρόνια από το 2001-2003, στη συνέχεια έγινε μόνιμο μέλος της Κρατικής Όπερας της Βιέννης για 2 χρόνια. Έκανε το ντεμπούτο της στο Αμβούργο ως *Haensel*, και ακολούθησε ο ρόλος της *Bradamante* στην πρεμιέρα της *Alcina* του Haendel με πολύ μεγάλη επιτυχία.

Μεταξύ άλλων τραγούδησε *Boulotte* στην όπερα *Barbebleu*, 2^η κυρία, *Cherubino*, *Dorabelle*, *Varvara* στην *Katja Kabanova*, Alto-Solo στον *Μεσσία* του Haendel, και την 3^η Συμφωνία του Mahler (και τα δύο χορογραφημένα ως μπαλέτα από τον John Neumeier).

Έκανε το επιτυχημένο ντεμπούτο της στην Κρατική Όπερα της Βιέννης το Δεκέμβριο του 2001 ως *Cherubino* στην όπερα *Le Nozze di Figaro*. Τον Δεκέμβριο 2003 έκανε το ντεμπούτο της στην Volksoper της Βιέννης ως *Boccaccio* με μεγάλη επιτυχία. Τον Ιούλιο του 2003 τραγούδησε το ρόλο της *Carmen* για πρώτη φορά στο Gerry-Weber-Stadion μπροστά σε 4.000 θεατές. Στις 10 Νοεμβρίου 2004 έκανε το ντεμπούτο της στο ρόλο της *Rosina* στην Κρατική Όπερα της Βιέννης, της οποίας έγινε μόνιμο μέλος από το 2003.

Τον Ιανουάριο του 2005 θα τραγουδήσει *Cherubino* υπό τη διεύθυνση του Seiji Ozawa στη διάρκεια των Mozart Festwochen. Στην Volksoper της Βιέννης τον Μάρτιο του 2005 θα τραγουδήσει το ρόλο του *Sesto* στην όπερα *La Clemenza di Tito*. Το ντεμπούτο της στην Semperoper Dresden θα γίνει τον Δεκέμβριο του 2004 ως *Orlofsky* στην όπερα *Die Fledermaus*. Την περίοδο 2005/2006 θα τραγουδήσει στις πρεμιέρες του *Nozze di Figaro* τον *Cherubino* και τον ρόλο του *Συνθέτη* στην *Ariadne auf Naxos*.

Έχει ήδη τραγουδήσει *Τα Κατά Ματθαίον* και *Κατά Ιωάννην Πάθν*, καθώς και το *Χριστουγεννιάτικο Ορατόριο* του J.S. Bach, *Magnificat* του C.P.E. Bach και J.S. Bach, *9^η Συμφωνία* του Beethoven, *A Child of our Time* του Tippett, *Requiem* του Mozart, *Messiah* του Haendel στο Musikhalle του Αμβούργου, στην Alte Oper Frankfurt, στη Maria im Capitol Koeln, στην Αίθουσα Μουσικής Δωματίου στο Σπίτι του Μπετόβεν στη Βόννη. Έχει δώσει ρεσιτάλ και έχει τραγουδήσει διάφορους κύκλους τραγουδιών όπως *Les Nuits d' Été* του Berlioz, και *Ο Έρωτας και η Ζωή μιας γυναίκας* του R. Schumann, που μέρη τους έχουν ηχογραφηθεί από WDR, NDR, ARTE.

CARL NIELSEN

3 ΑΠΟΣΠΑΣΜΑΤΑ ΑΠΟ ΤΗΝ ΟΠΕΡΑ "MASKARADE": ΕΙΣΑΓΩΓΗ, ΠΡΕΛΟΥΔΙΟ ΣΤΗΝ Β' ΠΡΑΞΗ & Ο ΧΟΡΟΣ ΤΩΝ ΠΕΤΕΙΝΩΝ

Ο Καρλ Νίλσεν (1865-1931) είναι ο κύριος εκπρόσωπος της μουσικής της Δανίας μετά τη ρομαντική περίοδο, ο οποίος μάλιστα επηρέασε άμεσα όχι μόνο τους συνθέτες της πατρίδας του, αλλά και τους συνθέτες ευρύτερα των σκανδιναβικών χωρών, ακόμη και του 20ού αιώνα.

Ο Νίλσεν, έβδομο από δώδεκα παιδιά, μεγάλωσε σε φτωχό αγροτικό περιβάλλον. Ο Καρλ έδειξε από μικρός κλίση στη μουσική, επηρεασμένος και απ' τις μελωδίες που τραγουδούσε η μητέρα του. Ύστερα από κάποια μαθήματα στο βιολί απ' τον πατέρα του καθώς και απ' το δάσκαλο του σχολείου, ο μικρός Καρλ άρχισε να συμμετέχει στις μουσικές εκδηλώσεις του χωριού μαζί με τον πατέρα του. Συχνά διασκέδαζε, αυτοσχεδιάζοντας παραλλαγές πάνω στις χορευτικές μελωδίες που έπαιζε το συγκρότημα. Ο ίδιος μελετούσε, πέρα απ' τις λίγες γνώσεις που του παρείχε το σχολείο, γλώσσες, λογοτεχνία, τέχνες και φιλοσοφία. Επίσης έμαθε μόνος του πιάνο, μελετούσε το "Καλοσυγκερασμένο Κλειδοκύμβαλο" του Μπαχ καθώς και τα Κουαρτέτα του Χάυντν και του Μότσαρτ και άρχισε τις πρώτες του συνθέσεις. Τελικά κατάφερε να σπουδάσει βιολί και θεωρία στο Ωδείο της Κοπεγχάγης (1884-1886) με την οικονομική υποστήριξη κάποιων ευεργετών.

Από εκεί και έπειτα στράφηκε κυρίως στη σύνθεση. Εξασφαλίζοντας κάποια υποτροφία, πήγε το 1890 στη Γερμανία να μελετήσει ειδικά τη μουσική του Βάγκνερ. Από εκεί ταξίδεψε στο Παρίσι, όπου γνώρισε τη μελλοντική γυναίκα του, τη γλύπτρια Anne Marie Brodersen, και μαζί συνέχισαν το ταξίδι στην Ιταλία.

Το 1905, ο Νίλσεν αποχώρησε οριστικά απ' τη βασιλική ορχήστρα της Κοπεγχάγης, στην οποία δούλευε ως βιολιστής, για να ασχοληθεί αποκλειστικά με τη σύνθεση. Η γενική αναγνώρισή του τον ενθάρρυνε σε μεγάλη παραγωγή κυρίως συμφωνικών έργων και σκηνικής μουσικής. Η σταδιοδρομία του κορυφώθηκε μετά το 1915, όταν δίδαξε στο Ωδείο της Κοπεγχάγης, του οποίου έγινε και διευθυντής το 1931.

Τα έργα του καλύπτουν όλους τους τομείς της μουσικής, με επίκεντρο τη σκηνική μουσική, έχει πολλά συμφωνικά ή χορωδιακά έργα καθώς και πληθώρα τραγουδιών και έργων μουσικής δωματίου. Στο ύψος του, ενώ ξεκίνησε από τα κλασικά πρότυπα, διατήρησε τη μοτιβική επεξεργασία, και έφτασε σ' ένα προσωπικό ιδίωμα, επηρεασμένος φυσικά και απ' τη δημοτική μουσική της πατρίδας του.

Δύο στοιχεία οδήγησαν τον Νίλσεν να ασχοληθεί με την όπερα: οι τελευταίες όπερες του Βέρντι (Οθέλλος και Φάλσταφ), που θαύμαζε καθώς και η μη ικανοποίηση από τις ρομαντικές όπερες της Δανίας, που ήταν αναγκασμένος να παίζει ως μέλος της ορχήστρας του θεάτρου της Κοπεγχάγης. Η πρώτη του όπερα είναι δραματική με τίτλο *Σαούλ* (1898-1901), ενώ η δεύτερη κωμική με τίτλο *Μασκεράτα*.

Γοητευμένος από το στοιχείο της κωμωδίας μεταμφιεσμένων στο ομώνυμο θεατρικό έργο (1724) του μεγάλου Δανού ποιητή Λούντβιχ Χόλμπεργκ, όπως επίσης από τον χαρακτήρα του πρωταγωνιστή του έργου (Henrik), που είναι σαν προάγγελος του Φίγκαρο του Μπωμαρσαί, ο Νίλσεν επεξεργάζεται αρχικά μόνος του την υπόθεση. Στη συνέχεια επεξεργάζεται μαζί με τον ιστορικό λογοτεχνίας Vilhelm Andersen το λιμπρέτο κατά τον Απρίλη και Μάιο του 1904.

Αφού εγκατέλειψε την θέση του στην ορχήστρα, η σύνθεση της κωμικής όπερας σε τρεις πράξεις *Μασκεράτα* προχωράει γρήγορα και ολοκληρώνεται τον Οκτώβριο 1905. Τελικά παρουσιάζεται με μεγάλη επιτυχία το 1906 στην Κοπεγχάγη.

Η όπερα ξεκινά με μία χαρούμενη και γεμάτη ζωντάνια ΕΙΣΑΓΩΓΗ, στην οποία παρουσιάζονται και κάποια θέματα από την όπερα και οδηγεί τον θεατή άμεσα στην ατμόσφαιρα του έργου, που διαδραματίζεται το 1723. Ένας πλούσιος νεαρός της αστικής τάξης έχει ερωτευθεί μία άγνωστη κοπέλα, με την οποία μάλιστα άλλαξε βέρες. Ο υπηρέτης του, ο Henrik, του υπενθυμίζει, πως αυτό μάλλον είναι εντελώς αντίθετο με τα σχέδια του δεσποτικού πατέρα του, ο οποίος θέλει να τον παντρέψει με την καθωσπρέπει κόρη ενός φίλου του. Στη συνέχεια, ο πουριτανός πατέρας απαγορεύει σε όλα τα μέλη της οικογένειάς του να πάνε σε κάποιο χορό μεταμφιεσμένων, που διοργανώνεται το βράδυ.

Η β' πράξη εισάγεται από ένα απαλό και ατμοσφαιρικό ΠΡΕΛΟΥΔΙΟ της ορχήστρας, το οποίο προετοιμάζει τον θεατή για την γλυκιά διάθεση που επικρατεί, μία που οι δύο ερωτευμένοι αποκαλύπτουν τα ονόματά τους και εξομολογούνται τον έρωτά τους.

Η γ' πράξη αποτελεί την κορύφωση του έργου: Τελικά όλοι βρίσκονται στον χορό των μεταμφιεσμένων, ακόμη και ο πατέρας, που τον μεθάει ο Henrik. Διάφοροι χοροί σχετικοί με τις μάσκες, που φοριούνται, προσδίδουν ζωντάνια και χαρά στην όλη σκηνή. Εδώ ο πιο πετυχημένος χορός θεωρείται ο ΧΟΡΟΣ ΤΩΝ ΠΕΤΕΙΝΩΝ (Hanedansen), που μιμείται μεταξύ άλλων τις φωνές του πετεινού και της κότας. Η όπερα βέβαια έχει καλό τέλος, αφού, όταν βγάζουν τις μάσκες, αποδεικνύεται, πως η κοπέλα είναι εκείνη, που ο πατέρας είχε ορίσει για νύφη.

Evelin Voigtmann

HECTOR BERLIOZ

LES NUITS D'ÉTÉ, ΕΡΓΟ 7

Η μουσική και η λογοτεχνία πλέκονταν άμεσα με τη ζωή του Έκτορα Μπερλιόζ, ένα διάστημα μάλιστα ήταν πιο αποδεκτός ως συγγραφέας μουσικών κριτικών παρά ως συνθέτης. Ο Μπερλιόζ είχε μία πάρα πολύ άμεση έφεση στη λογοτεχνία, που επηρέασε τη μουσική του δημιουργία, όπως σε κανέναν άλλον συνθέτη πριν από αυτόν. Είναι το πρότυπο του λογοτέχνη συνθέτη, όπως και ο Ρόμπερτ Σούμαν ή ο Φραντς Λιστ, που και αυτοί έπαιξαν κυρίαρχο ρόλο στη ρομαντική μουσική.

Ανάμεσα στις προγραμματικές συμφωνίες (Φανταστική Συμφωνία, Ρωμαίος και Ιουλιέτα με χορωδία και σολίστ) και τις όπερες του Μπερλιόζ, τα τραγούδια είναι εξίσου σημαντικά έργα ερμηνείας λογοτεχνικού κειμένου, ωστόσο είναι πολύ λιγότερα γνωστά. Ο Μπερλιόζ πρωτοτύπησε και σ' αυτό το είδος, μεταφέροντας στο εσωστρεφές τραγούδι για φωνή τη συνοδεία από το πιάνο στην ορχήστρα, μισό αιώνα πριν από τον Μάλερ.

Les Nuits d'Été (Νύχτες καλοκαιρινές) είναι μία σειρά έξι τραγουδιών σε ποιήματα του Théophile Gautier (1811 - 1872), ο οποίος κάποτε σχολίασε τη μουσική του Μπερλιόζ ως εξής: «Σε κάθε όργανο της ορχήστρας, ο Μπερλιόζ έδωσε μία ψυχή, σε κάθε φθόγγο μία έκφραση και σε κάθε φράση κάποιο συγκεκριμένο νόημα». Ο Μπερλιόζ είχε μελοποιήσει τα έξι ποιήματα το 1834 για φωνή και πιάνο και τα επεξεργάστηκε για ορχήστρα το 1856, όλα εκτός από το τέταρτο (*Absence*), το οποίο είχε ενορχηστρώσει ήδη στις 12 Φεβρουαρίου 1843 στη Δρέσδη.

Τα έξι τραγούδια σχηματίζουν έναν κύκλο με κεντρικό θέμα τον έρωτα, αλλά μόνο το πρώτο και τελευταίο φανερώνουν κάποια χαρούμενη διάθεση, ενώ στα υπόλοιπα κυριαρχεί η λύπη για τη χαμένη αγάπη. Τα πρόσωπα στα ποιήματα διαφέρουν, έτσι ο Μπερλιόζ τα προορίζει για διαφορετικές φωνές, μετζοσοπράνο (1, 6), τενόρο (4, 5), άλτο (2) ή Βαρύτονο (3), αν και δίνει πάντα και μία εναλλακτική λύση.

Μία *Villanelle* (Βουκολικό άσμα) ανοίγει τον κύκλο με μία ευχάριστη ανέμελη μελωδία, γεμάτη ελπίδες για τη νέα εποχή της άνοιξης. Το δεύτερο τραγούδι *Le Spectre de la Rose* (Το πνεύμα του Ρόδου) αναφέρει πως μαραίνεται ένα τριαντάφυλλο στο στήθος μιας όμορφης κοπέλας. Η μουσική ακολουθεί με ευαισθησία τα λόγια του ποιητή, οδηγώντας τη μελωδία στην κορύφωση στο σημείο "et j'arrive du paradis" (και θα φτάσω από τον παράδεισο).

Το επόμενο τραγούδι *Sur les lagunes* (Στη λιμνοθάλασσα) είναι ο δυσβάσταχτος θρήνος ενός ναύτη σύμβολο του ανθρώπου χωρίς στέρεες ρίζες για την αγαπημένη του που πέθανε. Τον πόνο του απαλύνει η εικόνα ενός περιστεριού που κλαίει στον τάφο της, αλλά η απελπισία της απόλυτης μοναξιάς παραμένει.

Και το τέταρτο τραγούδι *Absence* (Απουσία) μιλάει για τον χωρισμό δύο ερωτευμένων.

Χαρακτηριστικό είναι το αρχικό μοτίβο “reviens” που «καλεί» την αγαπημένη να επιστρέψει. Από τα έξι, αυτό είναι το πιο τρυφερό και λιτό.

Στο πέμπτο τραγούδι *Au Cimetière, Clair de lune* (Στο νεκροταφείο, σεληνόφως) αναφέρεται και πάλι ο θάνατος. Ένας νέος στέκεται μπροστά από τον τάφο της αγαπημένης του, στον οποίο μεγάλωσε ένα κυπαρίσσι. Πάνω στο κυπαρίσσι κάθεται ένα χλωμό περιστέρι, το οποίο τραγουδάει μία μελωδία γεμάτη τρυφερότητα και πόνο, που θα θέλαμε να ακούμε συνέχεια. Η μουσική εκφράζει πιστότατα μία τέτοια μελωδία και η ορχήστρα συνοδεύει με απαλούς αναστεναγμούς και «χλωμές» ηχητικές αποχρώσεις.

Ο κύκλος ολοκληρώνεται με το *L'île inconnue* (το άγνωστο νησί), ένα μέρος που το ονειρεύονται όλοι οι ερωτευμένοι, για να διαρκεί η αγάπη τους αιώνια. Το νησί όμως αυτό παραμένει άγνωστο. Η μελωδική κίνηση γίνεται πιο κυματιστή και χαρούμενη, αλλά μία χροιά μελαγχολίας εξακολουθεί πάντα να υπάρχει.

Σε όλα τα τραγούδια αναγνωρίζεται η εξαιρετική μαεστρία του συνθέτη στην ενορχήστρωση, η οποία στηρίζει εκφραστικά τη μελωδία καθώς και τη διάθεση του κάθε τραγουδιού.

DMITRI SHOSTAKOVICH

ΣΥΜΦΩΝΙΑ ΝΟ. 6, ΕΡΓΟ 53-54, ΣΕ ΣΙ ΕΛΑΣΣΟΝΑ

Η εικόνα του ρώσου συνθέτη Δημήτρη Σοστακόβιτς (1906-1975) είναι εξαιρετικά αμφιλεγόμενη, αφού τα βιογραφικά κείμενα που υπάρχουν εκφράζουν συχνά κάποια πολιτική κατεύθυνση. Γεγονός πάντως είναι, πως κατά διαστήματα η καλλιτεχνική του θέση εξαρτιόταν από τις απόψεις που προωθούσε η πολιτιστική πολιτική της Σοβιετικής Ένωσης. Έτσι άλλοτε τα έργα του πέτυχαν τις υψηλότερες τιμές και αναγνωρίσεις, και άλλοτε τους έγινε αυστηρότατη κριτική και λογοκρισία. Ο Σοστακόβιτς μάλλον κατάφερε να βρει ένα είδος πολιτικής μάσκας, για να ξεπεράσει τις αυστηρές κυρώσεις που του επεβλήθησαν το 1936 και το 1948, χωρίς να θυσιάσει εντελώς το καλλιτεχνικό του Είναι, αν και σε άλλες συνθήκες, το μεγάλο του ταλέντο ίσως να ακολουθούσε διαφορετικούς τρόπους έκφρασης.

Από το 1937, με την *5^η Συμφωνία*, το μουσικό ύφος του συνθέτη δεν αλλάζει πια ουσιαστικά και υλοποιείται κυρίως μέσα από μεγάλες συμφωνικές διαστάσεις. Εδώ αναγνωρίζει κανείς επιδράσεις από τους ρομαντικούς Έλγκαρ και Σιμπέλιους πέρα από τα κυρίως ρωσικά πρότυπά του όπως Τσαϊκόφσκι, Μιασκόφσκι και Προκόφιεφ. Το επίκεντρο της προσωπικής του έκφρασης φανερώνεται συνήθως στα αργά μέρη, στα οποία φτάνει ακόμη και στα άκρα μιας φοβερά αργής χρονικής έκτασης, κάτι που παρουσιάζεται επίσης στην *6^η Συμφωνία* του.

Ο Σοστακόβιτς ξεκίνησε τη σύνθεση της *6^{ης} Συμφωνίας* τον Απρίλη του 1939 και την ολοκλήρωσε μέχρι τον Οκτώβριο. Η πρώτη παρουσίαση του έργου έγινε στις 5 Νοεμβρίου 1939 στο Λένινγκραντ στο πλαίσιο ενός φεστιβάλ με σοβιετική μουσική. Ενώ ο συνθέτης είχε υποσχεθεί να γράψει μία συμφωνία αφιερωμένη στον Λένιν, η *6^η Συμφωνία* δεν ασχολείται μ' αυτή την θεματική. Θα εκπληρώσει την υπόσχεσή του όμως με την *12^η Συμφωνία*.

Στην *6^η Συμφωνία*, ο Σοστακόβιτς δεν ακολουθεί ακριβώς τον κλασικό τύπο της συμφωνίας.

Ξετυλίγει το έργο σε τρία μέρη, από τα οποία το πρώτο είναι ένα εκτενές Largo. Ίσως να επηρεάστηκε εδώ από τις δύσκολες συνθήκες επιβίωσης που επικρατούσαν στην Ρωσία σε μία περίοδο προπολεμική και με τις αρχές του σοσιαλιστικού ρεαλισμού που επέβαλε ο Στάλιν στους καλλιτέχνες.

Η συμφωνία ξεκινά με το αρκετά μελαγχολικό Largo, του οποίου το γεμάτο πάθος κύριο θέμα παρουσιάζεται στα χαμηλά έγχορδα μαζί με κλαρινέτα, αγγλικό κόρνο και φαγκότα, που δίνουν ένα ιδιαίτερο ηχόχρωμα. Σιγά-σιγά απλώνεται σ' όλη την ορχήστρα, ενώ εντείνεται η δραματικότητα, μέχρι το αγγλικό κόρνο να παρουσιάσει ένα δεύτερο θέμα, το οποίο διατηρεί επίσης ένα σοβαρό ύφος. Ύστερα από μία κάπως πιο φωτισμένη σε ατμόσφαιρα ενότητα, στην οποία υπάρχει ένας διάλογος ανάμεσα σε δύο φλάουτα, επανέρχεται το αρχικό θέμα, ώσπου όλα σβήνουν σιγά-σιγά. Η ένταση καθώς και η υπερβολικά αργή εξέλιξη του θεματικού υλικού θυμίζουν βαγκνερικό ύφος.

Το β' μέρος (Allegro) αλλάζει τη διάθεση σε πιο ανάλαφρη, σχεδόν χορευτική. Κυριαρχούν θεματικά τα κλαρινέτα, ώσπου τα κρουστά να οδηγήσουν το θεματικό υλικό σε μία δυναμική κορύφωση. Η συμφωνία κλείνει μ' ένα Presto, που θυμίζει λίγο το ύφος της *Κλασικής Συμφωνίας* του Προκόφιεφ. Ξεκινά μ' ένα γεμάτο σβελτάδα θέμα στα βιολιά και εξελίσσεται μέσα από σχεδόν ειρωνικά περάσματα μέχρι και σε ύφος ενός εμβατηρίου. Διάφορα θέματα διαδέχονται το ένα το άλλο (θα μπορούσε να φανταστεί κανείς πως παρακολουθεί μία σειρά από σκηνές κινηματογράφου), για να καταλήξουν σε ένα αισιόδοξο τέλος.

Evelin Voigtmann

THURSDAY **NOVEMBER 2004**

THESSALONIKI CONCERT HALL **21:00**

THESSALONIKI CONCERT HALL **21:00**

Petri Sakari

conductor

Antigone Papoukas

mezzo-soprano

C. Nielsen

13'

**3 excerpts from the opera «Maskarade»: Overture,
Prelude to Act 2, «The Cocks' Dance»**

I. Allegro, ma non tanto (Overture) 5'

II. Adagio un poco (Prelude to Act 2) 3'

III. Tempo giusto (The Cocks' Dance) 5'

H. Berlioz

30'

Les Nuits d' Été, op. 7

I. Villanelle, II. Le Spectre de la Rose,

III. Sur les lagunes, IV. Absence,

V. Au Cimetière, Clair de lune,

VI. L' île inconnue

Intermission

D. Shostakovich

30'

Symphony No.6, op. 53-54, in B Minor

I. Largo, II. Allegro, III. Presto

ΝΟΕΜΒΡΙΟΣ 2004

ΜΕΓΑΡΟ ΜΟΥΣΙΚΗΣ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ **ΩΡΑ 21:00**

26

ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ

Άλκης Μπαητάς διευθυντής ορχήστρας

Π. Κούκος

"Suite in Blue" - Έργο για τα 45 ΧΡΟΝΙΑ της Κ.Ο.Θ.

Ν. Σκαλκώτας

"Η Θάλασσα"

ΠΕΜΠΤΗ

02

2004

Κάρολος Τρικολίδης διευθυντής ορχήστρας
Borislava Taneva πιάνο

Χ. Σαμαράς

"Εγκώμιον IV (2004)" - Έργο για τα 45 ΧΡΟΝΙΑ της Κ.Ο.Θ.

A. Schnittke

Κοντσέρτο για πιάνο και έγχορδα

L.v.Beethoven

Συμφωνία Νο. 1, έργο 21, σε ντο μείζονα

ΜΕΓΑΡΟ ΜΟΥΣΙΚΗΣ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ **ΩΡΑ 21:00**

ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΣ 2004

Τιμές εισιτηρίων Κ.Ο.Θ.

ΠΛΑΤΕΙΑ Α΄	20, 00€
ΠΛΑΤΕΙΑ Β΄ - ΘΕΩΡΕΙΑ	12, 00€
ΕΞΩΣΤΗΣ	9, 00€

ΜΕΙΩΜΕΝΟ* - ΟΜΑΔΙΚΟ

ΠΛΑΤΕΙΑ - ΘΕΩΡΕΙΑ	9, 00€
ΕΞΩΣΤΗΣ	6, 00€

**(εκπαιδευτικοί, φοιτητές, μαθητές, σπουδαστές ωδείων)*

Τιμές συνδρομών [-25%]

6 συναυλίες

[6/11, 12/11, 18/11, 26/11, 2/12, 10/12]

ΠΛΑΤΕΙΑ Α΄	105€
ΠΛΑΤΕΙΑ Β΄ - ΘΕΩΡΕΙΑ	65€
ΕΞΩΣΤΗΣ	50€

ΦΟΙΤΗΤΙΚΗ ΣΥΝΔΡΟΜΗ - ΕΙΔΙΚΗ ΤΙΜΗ

Όλες οι ζώνες (εκτός Πλατείας Α΄) 30€

Πληροφορίες για συνδρομές στο τηλ: 2310 589164

Εισιτήρια και συνδρομές προπωλούνται στο Ταμείο της Κ.Ο.Θ. (Μέγαρο Εταιρίας Μακεδονικών Σπουδών), Δευτέρα και Τετάρτη 10:00 - 16:00, Τρίτη και Πέμπτη 10:00 - 13:00 και 17:00 - 20:00, Παρασκευή 10:00 - 13:00

Την ημέρα της εκάστοτε συναυλίας στο Μ.Μ.Θ. / Α.Π.Θ. από 19:00 - 21:00

Τηλέφωνο ταμείου: 2310 236990

ΟΜΑΔΙΚΟ ΕΙΣΙΤΗΡΙΟ

Ειδική τιμή εισιτηρίου (ομαδικό) ισχύει για γκρουπ άνω των 20 ατόμων κατόπιν συνεννόησης με το ταμείο της Κ.Ο.Θ.

Η Κ.Ο.Θ. διατηρεί το δικαίωμα - αν χρειαστεί - να τροποποιήσει το πρόγραμμα

Η είσοδος μετά την έναρξη της συναυλίας επιτρέπεται μόνο στο διάλειμμα

Η είσοδος στη συναυλία επιτρέπεται σε παιδιά 6 ετών και άνω

Απαγορεύεται αυστηρά η βιντεοσκόπηση, η φωτογράφιση και η μαγνητοφώνηση κατά τη διάρκεια της συναυλίας.

ΚΡΑΤΙΚΗ ΟΡΧΗΣΤΡΑ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ

Μονή Λαζαριστών Κολοκοτρώνη 21, 564 30 Σταυρούπολη ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ

Επισκεφθείτε τη νέα μας ιστοσελίδα: www.tssso.gr

ΤΑΜΕΙΟ Κ.Ο.Θ.

Μέγαρο Εταιρίας Μακεδονικών Σπουδών, Εθνικής Αμύνης 2, 546 22 ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ

Καλλιτεχνικός Διευθυντής □
Μύρων Μιχαηλίδης

Μόνιμος Αρχιμουσικός □
Κάρολος Τρικοϊδης

A' ΒΙΟΛΙΑ

Εξάρχοντες
Σίμος Παπάνας
Αντώνης Σουσάμογλου

Κορυφαίοι Α'
Μίκης Μιχαηλίδης
Γεώργιος Πετρόπουλος

Tutti
Μαρία Δρούγου
Μαρία Σουέρεφ
Κρυστάλλης Αρχοντής
Γεώργιος Κανδυλίδης
Εύη Δελφινόπουλου
Ευάγγελος Παπαδημήτρης
Μαρία Σπανού
Ανδρέας Παπανικολάου
Γκρέτα Παππά
Ευτυχία Ταλακούδη
Χριστίνα Λαζαρίδου
Ευστράτιος Κακάμπουρας
Γεώργιος Γαρυφαλλάς
Έκτορας Λάππας

B' ΒΙΟΛΙΑ

Κορυφαίοι Α'
Ανθούλα Τζίμα
Ντάρια Κάτσιου

Κορυφαίοι Β'
Νικόλαος Αρχοντής
Αλκέτας Τζιαφέρης

Tutti
Μίμης Τοπσιδης
Δέσποινα Παπαστεργίου
Isabelle Both
Θανάσης Θεοδωρίδης
Ευαγγελία Κουζώφ
Μαρία Εκλεκτού
Πόπη Μυλαράκη
Ελευθέριος Αδαμόπουλος
Ίγκορ Σελαμαζίδης
Μικέλ Μιχαηλίδης
Γεώργιος Κουγιουμτζόγλου

ΒΙΟΛΕΣ

Κορυφαίοι Α'
Νεοκλής Νικολαΐδης
Χαρά Σειρά

Κορυφαίοι Β'
Αλεξάνδρα Βόλτση
Αντώνης Πορίχης

Tutti
Βιολέτα Θεοδωρίδου
Ειρήνη Παραλίκα
Φελίτσια Ποπίκα
Κατερίνα Μητροπούλου
Χρήστος Βλάχος
Δημήτριος Δελφινόπουλος
Ρόζα Τερζιάν

ΒΙΟΛΟΝΤΣΕΛΑ

Κορυφαίοι Α'
Βασίλης Σαΐτης

Κορυφαίοι Β'
Ρένος Μπαλτάς
Απόστολος Χανδράκης

Tutti
Φλέρυ Κοντογιαννάκη
Γεώργιος Μανώλας
Βίκτωρ Δάβαρης
Δημήτρης Πολυζωίδης
Ιωάννης Στέφος
Χρήστος Γρίμπας

ΚΟΝΤΡΑΜΠΑΣΑ

Κορυφαίοι Α'
Γεώργιος Γράλιστας
Χαράλαμπος Χειμαριός

Κορυφαίος Β'
Ιωάννης Χατζής
Ηρακλής Σουμελίδης

Tutti
Αναστάσιος Μαυρουδής
Ελένη Μπουλασίκη
Ειρήνη Παντελίδου
Λεωνίδα Κυρίδης
Γιώργος Πολυχρονιάδης
Μιχάλης Σαπουντζής

ΦΛΑΟΥΤΑ

Κορυφαίοι Α'
Πέτρος Σουσάμογλου
Νικόλας Δημόπουλος

Κορυφαίοι Β'
Γεώργιος Κανάτσος
Γιάννης Ανισέγκος

Tutti
Νίκος Κουκής

ΟΜΠΟΕ

Κορυφαίοι Α'
Δημήτριος Καλπαξίδης
Δημήτρης Κίτσος

Κορυφαίοι Β'
Νικόλαος Καλπαξίδης
Ιωάννης Ραζάκωφ

Tutti
Θωμάς Μητριζάκης

ΚΛΑΡΙΝΕΤΑ

Κορυφαίοι Α'
Κοσμάς Παπαδόπουλος
Χρήστος Γραονίδης

Κορυφαίοι Β'
Πόλλα Σμιθ-Διαμαντή
Αλέξανδρος Σταυρίδης

Tutti
Βασίλειος Καρατζίβας

ΦΑΓΚΟΤΑ

Κορυφαίοι Α'
Βασίλης Ζαρόγκας
Γιώργος Πολίτης

Κορυφαίοι Β'
Κωνσταντίνος Βαβάλας
Μαρία Πουλιούδη

Tutti
Μαλίνα Ηλιοπούλου

ΚΟΡΝΑ

Κορυφαίοι Α'
Μανώλης Ιορδανίδης
Τραϊανός Ελευθεριάδης

Κορυφαίοι Β'
Βασίλειος Βραδέλης
Παντελής Φειζό

Tutti
Δημήτρης Δεσποτόπουλος

ΤΡΟΜΠΕΤΕΣ

Κορυφαίοι Α'
Σπύρος Παπαδόπουλος
Γρηγόριος Νέτσικας

Tutti
Ιωάννης Σισμανίδης
Δημήτριος Κουρατζίνος

ΤΡΟΜΠΟΝΙΑ

Κορυφαίοι Α'
Φιλήμων Στεφανίδης

Κορυφαίοι Β'
Φώτιος Δράκος

Tutti
Ευάγγελος Μπαλτάς

ΤΟΥΜΠΑ

Κορυφαίοι Β'
Γεώργιος Τηνιακούδης

ΤΥΜΠΑΝΑ

Κορυφαίοι Α'
Δημήτριος Βίττης

ΚΡΟΥΣΤΑ

Κορυφαίος Β'
Κωνσταντίνος Χανής

Tutti
Ελευθέριος Αγγουριδάκης

ΑΡΠΑ

Κατερίνα Γίμα

ΕΦΟΡΟΣ Κ.Ο.Θ.
Ελένη Μπουλασίκη

ΑΝΑΠΛΗΡΩΤΗΣ ΕΦΟΡΟΥ Κ.Ο.Θ.
Ιωάννης Στέφος

ΦΡΟΝΤΙΣΤΕΣ
Βασίλης Ξαγαράς
Πέτρος Γιάντσης

ΒΟΗΘΟΣ ΦΡΟΝΤΙΣΤΗ
Γιώργος Νιμψής

- **ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ** - Μύρων Μιχαηλίδης
✉ director@tssso.gr
- **ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ
ΚΑΛΛΙΤΕΧΝΙΚΗΣ Δ/ΝΣΗΣ** - Φίλιππος Χατζησίμου
☎ 2310 589160
✉ philh@tssso.gr
- **ΓΡΑΦΕΙΟ ΔΗΜ. ΣΧΕΣΕΩΝ** - Πηνελόπη Σερδάρη
☎ 2310 589158
✉ artistic-dep@tssso.gr
- **ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ** - Βαγγέλης Γιασημακόπουλος
☎ 2310 589165
- Μαρία Νιμπή
☎ 2310 589163
- Νίκος Κυριακού
☎ 2310 589164
✉ info@tssso.gr
- **ΓΡΑΦΕΙΟ ΤΥΠΟΥ** - Βαγγέλης Γιασημακόπουλος
☎ 2310 589165
✉ press@tssso.gr
- **ΠΡΟΒΟΛΗ & ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑ** - Πηνελόπη Σερδάρη
☎ 2310 589158
✉ artistic-dep@tssso.gr
- Νίκος Κυριακού
☎ 2310 589164
✉ info@tssso.gr
- **ΛΟΓΙΣΤΗΡΙΟ** - Στεφανία Γιάντση
☎ 2310 589157
- Μανώλης Αδάμος
☎ 2310 589159
✉ economics@tssso.gr
- **ΜΟΥΣΙΚΟ ΑΡΧΕΙΟ** - Λίνα Μυλωνάκη
☎ 2310 589156
✉ lina@tssso.gr
- **ΤΑΜΙΑΣ** - Έλενα Παράσχου
☎ 2310 236990

FAX Κ.Ο.Θ. 2310 604854
ΙΣΤΟΣΕΛΙΔΑ Κ.Ο.Θ. www.tssso.gr

www.tssso.gr

ΧΟΡΗΓΟΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΣ

με την υποστήριξη
Η ΕΠΗΜΕΡΙΑ ΤΗΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ
Αγγελιοφόρος

FM 100
TV 100

www.cultureguide.gr

About
Good Living